

کمانچه لاکه «پوچیلد»

نووسینی ۱. پ چیخوف

وه رگیزی له روسیه وه : جه لال ته قی

وه رته گرت نه بیوت :

- «راستت نه وی چه ز له کاری بی هووده ناکم!»
بئحکه له م نیشه ی ، که مانچه لیدانیش هه ندیک دهسکه وتی
ئه دایه . له شاییدا ئورکیسته ره که ی «موسا ئیلیچ شاخکه س» ی
مزگه ری جووله که ئاههنگی ئه گئیرا که پتر له نیوه ی
دهسکه وته که ی بوخوی لانه دا .

له بهر ئه وه ی «یاکووف» زور چاک که مانچه ی لی ئه دا ،
به تاییه تی ئاوازی گورانی فولکلوری روسی ، شاخکه س زور
جار بانگی ئه کردو روژی په نجا کوپیکی ئه دایه ، ئه مه له و
دیاری یانه ش که میوانه کان بی یان ئه به خشی . که «برونز» له
ئورکیسته ره که دا دانه نیشته له بهر ئه وه ی زور گه رم بوو بونی
سیرکاسی ئه کرد ، ئاره قی ئه کرده وه و سوور هه لئه گه را .

که مانچه که زیبه ی ئه هات و که نتره باسیک لای گوی ی
راستی یه وه ئه ینا لاندو فلووتیک لای چه بی یه وه ئه گریا که لویکی
دهم و چاو ده ماراوی و باریک لی ئه دا و نازناوی «پوچیلد» ی
به ناوبانگی هه بوو^۱ . ئه م خوا گرتوه خوشترین و به زه و قترین
ئاوازی ئه شیواند «یاکووف» ورده ورده و ، بی ئه وه ی بزانی
بوچی ، رقی له م پوچیلده و هه موو غه ی ره دینه کان ئه بسوه وه و
قسه ی خراپی بی ئه وت ، بگره جاریک خه ریک بوو لیشی بدات
«پوچیلد» له مه دلگیر بوو ، و به گرژی یه وه تی ی روانی و بی ی
وت :- «ئه گه ر ریزی به هره که تم نه گرتایه ده میک بوو

شاره که هینده بچوک بوو لیدی خراپتر بوو . زوربه ی
دانیشتوانی ئه و پیرانه بوون که ئه وه نده به ده گه من ئه مردن
مرووف بی تاقت ئه بوو ... زور که م خه سته خانه و به ندیخانه ی
شاریش پیوستیان به سندووقی مردووان هه بوو ... به کورتی
شار باریکی ناله باری هه بوو ، بویه ئه گه ر بهاتایه و «یاکووف
ئیغانوف» له شاریکی تر دارتاش بوایه و سندووقی مردووانی
دروست بگردایه له وانه بوو خانووی خو ی هه بی و بانگی بکه ن
«یاکووف ماتفییچ»^۲ که چی لگنیمچه شاره دا بانگیان ئه کرد
«یاکووف» و هیچی تر . له دهره وه ش ناوی «برونز» ی به سه ردا
دابرابوو . به هه ژاری ، وه ک پیایکی ساده ، له خانوویه کی
کون دا ئه ژیا که بریتی بوو له یه ک ژوورو خو ی و «مارقای» ژنی و
کووره یه ک و ته خته به ندیکی دوو که س و ئه و سندووقانه ی بو
مردوانی دروست ئه کردو ده زگا دارتاشی یه که ی و هه موو
شته کانی تری تیدا بوو . «یاکووف» سندووقه کانی چاک و په خته
دروست ئه کرد . بو بو ره پیاوان به ئه ندازه ی بالای خو ی
دروستی ئه کردن و هه رگیز به هه له نه نه چوو ، چونکه هه ر
چه نده ته مه نی هه فتا سال بوو ، له شارداو بگره له
به ندیخانه که شدا له و بالا به رزترو تیک سمراو تری تیدا نه بوو .
بو ژن و پیاو ماقوولانیش به گه زه ئاسنینه که ی ئه ندازه ی ئه
گرتن . زور به نابه دلیش سندووقی مندالانی دروست ئه کرد ،
بی ئه ندازه گرتن ناماده ی ئه کردن و هه موو جاریک که پاره که ی

له په نجره که وه فریم دابوتیه ده ری !

پوبل زیادى نه کرد ، به کورتي نه پروانیه هر شتيك له زيان به ولاوه هيجى به ری نه نه کرد .

«مارفا» له پر بانگی کرد

- «ياکوډ فريام که وه ... نه مرم ! ...»

که سه برى ژنه که ی کرد بينى «تا» پوى په مېی کردوه و بى سنور به ختياړی لی نه بارى . «ياکوډ» هه ميشه پوى به زهردی و غمبارى بينى بوو نه مې لا سه ير بوو نارېه حه تی کرد . له وه نه چو که «مارفا» بېی خوش بى بمرى ول م خانوه و سندوقانه و ياکوډ بزگارى بينى ... چاوى برپيوه بن مېچه که و ده مې نه جوواندو پوى نه وهنده کامه رانى پېشان نه دا نه توت به چاوى خوى مردن نه بينى و قسه ی له گال نه کات و به بزگار که ری خوى نه زانى . کات به ره به يان بوو ، ناسو خه ريك بوو پوونک نه بوه وه . که «ياکوډ» نه پروانیه پيريزنه که ی نه وه ی بيرکه وته وه چوڼ به دريزايى ژيانى قسه يه کی خوشی له گال نه کردوه وه دستيکى به سر دانه هيناوه و به زه مې پيدا نه هاتوته وه هه رگيز به بيرى دا نه هاتوه له چکيکى بو بکړى ، يان شيرينى يه کی له شايى و ناهه نگه کانه وه بو بينيته وه ، به لکو هه ميشه به سره ی دا قيژاندوويه تی و تاوانى زه ره رو زيانى خستوتنه ملى نه وه هه ره شه ی لی کردوه و مستى لی به رزکردوته وه ... هر چه نده هه رگيز لی نه داوه به لام ترساندوويه تی و خستوويه تيه وه قاوغه که ی خوى ... بيريشى که وته وه که نه يه يشتوه چا بخواته وه چونکه چا خوارده وه ی به زيده مه سره ف دانه ناو هه ميشه قه نداخى نه دايه ... نپستا تيگه يشت بوچى له سه ره مرگدا وا دل خوشه و به مه «ياکوډ» دلی گيرا .

که به ته واوى پوژ بوه وه عه ره بانه يه کی له دراوسپکه يان سه ندو «مارفا» ی برد بو خه سته خانه . له بهر نه وه ی نه خوشی زور لی نه بوو له سى سه عات پتر چاوه پروانى نه کرد نه وه ی زور بې خوش بوو که زانى دکتوره که ، که خوشی نه خوش بوو ، له وى نی يه و «مه کسيم نيکولايچ» ی «برين پېچ» نه خوشه کانى نه بينى ... هر چه نده نه م پيره ميرده هه ميشه سه رخوش بوو ، و جنیوى نه دا به لام هه موو خه لکی شار نه يانزانى که له دکتوره که شاره زاتره .

که «ياکوډ» پيريزنه که ی برده ژوورى ته ماشا کردن

نه مې بې ووت و گريا بويه هه تا زور پيوست نه بوايه و جى ی يه کيك له نه نداهه جووله که کانى نورکيسته ره که به تال نه بوايه ياکوډيان بانگ نه نه کرد ، بارى ده روونى «ياکوډ» هيج کاتيک باش نه بوو ، چونکه هه ميشه خوى به زه ره رهنه ند نه زانى ، بووينه : پوژانى يه ک شه موان و پوژانى چه ژن گوناوه بوو نيش بکات ، دوو شه موان ته ملى نه يگرت و ده سه پاچه دانه نيشت و هيجى نه نه کرد ... نه م ش زيانى بې نه گه ياند . نه گه رژن هينانیک بى ناهه نگه و موسيقا بکرايه يان (شاخکه س) بانگی نه کردا يه نه م شى به زيان دانه نا دوو سال بوو چاو دېرى که ری پوليسى شار نه خوشی و له رو لاواز بوو «ياکوډ» پر به دل چاوه پرې ی نه کرد بمرى که چى چوو بو شاره که وره که ی دراوسى و له وى مرد . نانه ميه زيان ... سندووقه که ی هيج نه بى ده پوبلى به ناوچه وانه وه نه بوو چونکه نه بوايه شتيکى نايابى بو دروست بکرديا و سورمه ی تيگرتايه ، هه ستى نه م زيان لی که و تنانه ، به تاييه تی شه وان ، ته نگى بې هه لته چنى ، بويه که نه نووست که مانچه که ی لای خويه وه دانه ناو که شتيکى و انارېه حه ت نه هات به ميشکيدا زيره يه کی له ته له کانى هه لته ستاندو به مه که ميک سه بوورى نه هات .

شه شى مایسر سالى رابوردو له پر «مارفا» ی ژنى نه خوش که ووت . پيريزن هه ناسه ی توند بوو ، ناوى زور نه خوارده وه و به ملاو به ولادا نه هات ، له گال نه وه شد! به يانى خوى کووره که ی که رم کردو ناويشى هينا ، به لام نيواره نه خوشی دای به زه ويده . «ياکوډ» به دريزايى نه و پوژه که مانچه ی ليدا . که نيواره داهات نه و ده فته ره ی گرت به ده ستى يه وه «زيان» ه کانى خوى تيدا تومار نه کردو له بى نيشيدا حسابى زيانى ساليکى خوى کرد ، نه م ش نزیکى هه زار پوبلى گرت وه . نه م ژماره يه جوریک دلی داخوړپاند که چوته که ی دا به زه ويده او به پيوه چوپه سه ری ، له دواييدا هه لی گرت وه و به هه ناسه يه کی قوول و سارده وه ده ستى کرده وه به حساب کردن سووډ هه لکه رابو ، و پوى نارقه ی لی نه تکا . بيرى له وه نه کرده وه که نه گه ر نه م هه زار پوبله ی بخستايه بانقه وه سالى به لايه نى که مه وه چل

ووتی :- «مه کسیم نیکولایچ ، تهندروستیتان ناواتمه ... ببورن که به کاره بی هووده کانی خویمان بیزارتان نه که مین ... بفهرمون ته ماشایه کی پیریژنه نه خوشه که ی هاورپی ی ژیانم بکن ... بشبورن که وای ناو نه نیم ! ...»

برین پیچه که به پروگرژی به وه روانیه پیریژنه که له سهر کورسی به که به لادازی و به کومی دانیشتبوو به لووته تیژه که ی و ده مه کراوه که ی وه ، له ته نیشته وه ، له بالنده به که نه چوو که نه یه وی پخوینی ... له سهر خو هه ناسه ی هه لکیشاو ووتی :

- «م ... م ... م ... به لی ... نه نفلونزایه تی ... رهنگه سیبه پوش بی ... گرانه تاش له ناو دایه بلین چی ، سوپاس بو خوا ، پیریژنه که ت به شی خوی ژیاوه ، ته مهنی چه نده ؟»

- «مه کسیم نیکولایچ ... سالیکی که مه له حه فتا ! ..»
- «ته مهنی هه به ... کاتی هاتوه !»

«یاکووف» بو ریز لی گرتن زهرده خه نه یه که گرتی و ووتی :
- «مه کسیم نیکولایچ ، راست نه فهرمون . زور سوپاستان نه که م بو نه م یارمه تی دانه تان به لام لیم ببورن که بلیم هه موو جروجانه وهریک حه زله ژیان نه کات !»

برین پیچه که به ده ست نه و بی و ووتی :
«نینجا چی بکه مین ؟ ... گوی بگروه به پرو له ناوی سارد هه لکیشه و بیخه ره سهر ناو چه وانی سهری نه م توژه شی پروژی دوو جار بده ری و خوات له گه ل .»

«یاکووف» ههستی کرد که کار له کار ترازوه و هیه توژو دهرمانیک یارمه تی نادات و «مارفا» نه مروش نه مرئی سبه بینی هه نه مرئی ... به شینه بی دهستیکی له لاقه برغه ی برین پیچه که وه ژهندو چاویکی لی داگرت به نیوه دهنگ به یی ووت :

- «مه کسیم نیکولایچ ، به لکو پاکیشیکی بگرن ،
- «کاتم نی به ... فهرموو پیریژنه که ت به ره و خوات له گه ل !» ، «یاکووف» به پارانه وه وه ووتی :

- «یارمه تیمان بدهن ... خوستان نه زانن نه گه ر سکی یان جیگایه کی تری ناوسکی بیه شایه توژو دهرمانی به که لک نه هات ، به لام سه رمای بووه ، یه که م جاری سه رما بوونیش نه وه یه خوینی ببزویتری !»

برین پیچه که گوی ی لی نه گرت و نه خوشیکی تری بانگ کردو که ژنیک به منداله که یه وه هاته ژووری ... به یاکووفی

ووت : «پرو ... پرو ... سیبه رمان لی مه گره !»
- هه ره هیه نه بی زهروویه کی تیگرن ، با هه موو ژیانم دو عای خیرتان بو بکه م ! ...»

برین پیچه که ناگر گرتی و ووتی :
- «کوته ره له سهری مه پرو !»

یاکووفیش ناگر گرتی و سوور بووه وه ، به لام هیچی نه و ت و دهستی دایه بن بالی پیریژنه که ی و بردی به دهر وه ... ته نها که سواری عه ره بانه که بوون به تووره ی یه وه پروانی به خه سته خانه که و ووتی :

- «کی یان لیره داناهه ! ... نه که دهوله مه ندیک بوایه باکیشتان نه گرت به لام بو نیمه زهروویه کیشتان لاگرانه بی فهرینه !»

که گه یشتنه ماله وه «مارفا» نزیک ی ده ده قیقه دهستی گرت به قه راغی کووره که وه به پیوه وه ستا . وای هه ست کرد که نه گه ر هال بکه ویت «یاکووف» نه لی زه ره ری ته تی و هه ره نه نوی و نیش ناکات . یاکووفیش که سه سیری کرد دلی گیراو نه وه ی بیرکه وته وه که به یانی جه ژنی یوچه نایه و دوو به یانی جه ژنی نیکولایه و پاش نه وه میش یه که شه مه یه و دواییش دوو شه مه یه که نه م دلی نه یگری و دهستی ناچینه نیش ...

واتا چوار پروژ ناتوانی نیش بکات ، رهنگه «مارفا» ش له م چوار پروژدها بمری ، که واته پیویسته نه مپرو سندوقیکی بو دروست بکات . بویه گه زه ئاسنه که ی هیناو له پیریژنه که ی نزدیک بووه وه نه اندازه ی گرت ... دوایی «مارفا» پاکشاو «یاکووف» نیشانه ی چاخی کیشاو دهستی کرد به سندوق دروست کردن . که لی بووه وه چاویلکه که ی کرده چاوی و له دهفته ره که یدا نووسی : «سندوقی مارفا نیفانوفا - 2 روبل 40 کوپیک» پیریژنه که بی دهنگ که وتیووو چاوه کانی نوقاند بوو ... که نیواره تاریک داهات له پر میرده که ی بانگ کردو ووتی :-

«یاکووف» له بیتره په نجا سال له مه و بهر خوا کچیکی قژ زهردی بی به خشین ؟ نه وسامن و تو هه میشه له ژیر داربی یه که ی سهر رووباره که دا دانه نیشترین و گورانیمان نه ووت . به دل تهنگی هه ناسه یه کی هه لکیشاو له سهر قسه که ی رویشت و ووتی :

- «به لام کچه که مان مرد !»

«یاکوڤ» هر چه نده بیری خوی تیز کرده وه به لام نه منداله که ی بیر که وته وه نه داربی به که ، ووتی «توله خوته وه به خه یال شت دروست نه که یت !» قه شه یان بانگ کردو که وته دوعاو خویندن ... دواپی «مارفا» دهستی کرد به چرپه چرپو که س تی نه نه که یشته و به ره به یان گیانی ده رچوو .

پیریژنه کانی دراوسی یان شتیان و جلیان له بهر کرد خستیانه سه ندوقه که وه (یاکوڤ) بوئه وه ی پاره نه دات خوی «دوعای مردوان» ی له سهر خویند . پاره ی گورپه که شیان لی نه سه ند چونکه پاسه وانی گورستانه که کاتی خوی ناوی نه می نابوو ، و به کوری خوی نه زانی . چوار پیایش بی پاره ، نهرمه که یان هه لگرت و بردیان بو گورستان . چند پیریژنو سوالکرو دوو شیتیش دوا یان که وتن ... که خه لک به ره و پرویان نه هاتن نیشانه ی چاخیان نه کیشا . «یاکوڤ» به وه دلی خوش بوو که هه موو شتی که به باشی و بی پاره نه نجام دراوه و دلی که س نه یه شینراوه . که بو دواچار «مال ناوایی» له «مارفا» کرد دهستیکی له سندوقه که خشانو بیری کرده وه «سه ندوقیکی چاکه ! ...»

که له گورستانه که گه رایه وه زور دلی ته نگ بوو ، ههستی به نه خوشی کرد ... به گران هه ناسه ی نه دوا قاچه کانی بی هیز بوون و حه زی نه کرد بخواته وه هه زار شت به میشکیدا تیپه ری دسان نه وه ی بیرکه وته وه که به دریزی ژسانی چاکه یه کی له گه ل «مار...» هه هاتنه یاد که په نجاو دوو سالی ره به ق به یه که وه له م ماله دا ژیاون که چپ جاریک سه رنجی لی نه دواوه گوئی نه دواوه تی و وه که شیله یه کدا بووبی و ابووه هیچ نه بی نه ورته هه موو پروژیک کووره که ی ... خواردنی بو ناماده ... نه برژاندو ناوی بوئه هیناو سووب سی بو نه بری یه وه به یه که وه نه سه ری یه جیگا نه سه سر خوشیش نه گه رایه وه به نه رمی و بی دهنگی که مانچه که ی به اره که دا هه ل نه واسی و به خوشه ویستی یه وه نه یخسته ناو جیگا که یه وه نه یتواند ...

هیشتا نه گه یستبوه ماله وه «روچیلد» به پیری یه وه هاتو به بیکه نینه وه یی چه مایه وه و پی ی ووت :
- «خالو ، ده میکه به شوینتدا نه گه ریم .... موسا نیلیچ

سه لامت لی نه کات و داوات لی نه کات هه ر نیستا بچیت بولای ..
«یاکوڤ» دخی باش نه بوو ، حه زی نه کرد بگری ، لی ی دور که وته وه ووتی :-
- «لیم گه ری»

«روچیلد» دوا ی که وت و پی ی ووت :
- «چون نه بی ! ... موسا نیلیچ تووره نه بی ، نه یه وی هه ر نیستا بچیت بولای ..»
«یاکوڤ» زور رقی به م جووله که یه هه ستا که هه ناسه - برکی ی بی که وتبووو عازه به زهره بوه کانی ده م و چاری هه لزه پیبون و بیزی له چاکه ته سه وزه دریزه که ی و هه موو له ش و لاره دریزو لاره که ی هاته وه . هاواری کرد :
- «بوچی دوام که وتوویت نه ی بوگه نی وه کو سیر ؟ .. لیم دور که وه وه !»
جووله که که ش تووره بوو ، و فیژاندی :
- «تکایه له سهر خوبه ، نه گینا فریت نه ده مه نه و دیو نه و په رژینه !»

«یاکوڤ» مستی لی راست کرده وه و به توندی تی ی خوری :
- «لاچوله بهر چاوم»

«روچیلد» له ترسا زاره تره ک بوو ، دانیشته و هه ر دوو دهستی گرت به سه ری یه وه وه ک بیه وی له لیدان بیپاریزی ، له دواپی دا به رزه بلنی بوه وه هه تا هیزی تیدا بوو رایکرد . بازی نه دوا په لی به هه ر چوار لادا نه هاویشته ... به ناشکرا دیار بوو چون پشته باریکه که ی هه لئه زنیته وه . مندالانی گه ره ک نه مه یان پی خوشی بوو ، و به دوایدا رایان کردو فیژاندیان !
«جووله که ... جووله که !»

چهند سه گیکیش به وه رینه وه دوا ی که وتن یه کی که له وکاته دا پیکه نی و دواپی فیکه یه کی کیشا ، نه وسا سه گه کان هه موو به یه که وه و توندتر وه رین ، له دواپی دا «روچیلد» هاواریکی پر له نازاری لی هه ستا ، وادیار بوو سه گیک که سستی !

«یاکوڤ» له وه رگا که ی بری ... دواپی خوا وه کیل به که نارشاردا گه را . مندالان که بینیان هاواریان کرد :

- « نه و برونزه ... نه و برونزه ... »

گه یشته سهر پووباره که ، پرېوو له قه لمر او
مراوی په کان گاره گاریان بوو . پوژگرم بوو بوو ، پووباره که
به جوریک بریقه ی نه دایه وه ناوی جاوی نه برد . «یاکوډ» به
باریکه ری ی که نار پووباره که دا پویش و ژنیکي قه له وی
پوومه ت سووری بینی له ناوه که ، پاش مه له کردن ،
نه هاته ، ده ری . له دلی خویدا ووتی : «سهری نه م
درنده په که !» . له نریک نه ویشه وه مندالان قرژالیان نه گرت و که
نه میان به دی کرد به توپه ییوه هاواریان کرد :

«پرونز ... پرونزا ...» نه مه ش دار بی یه کی قه نه ستوری
ناو کولوره و هیلانه ی قه له په شیکي به سهره وه یه . له پر
«یاکوډ» نه و منداله قرژزده و دار بی یه ی بیر که وته وه که
«مارفا» بو ی باس کرد بوو . به لی نه مه هه مان نه و دار بی یه
سه وزو هیمن و دلگیره یه ... نای نه م داره هه ژاره ش چند پر
بووه !
له ژیریدا دانیشت و بیری کرده وه . له و به روه ، که نیستا
بوته گوم ، نه وسا دارستانیکی چری سووره چناری لی بوو .
نه و شاخه پروتو ش که له ناسووه دیاره نه وسا به پیره دار
سنه و به ری شین باو داپوشرا بوو . ته خته - به له م به
پووباره که دا نه پویشتن ، به لام نیستا نه مانه هیچان نه ماوه
له بهر ته نها سووره چناریکی لوی بالا بهرز ، وه ک نافره تیکی
شوخ و شه نگ ، وه ستاوه و قازو مراوی به ناوه که دا دین و
ده چن و له وه ناچی پوژیک له پوژان ته خته به له می پیدا
پویشتی ... قازه کانیش که متر بوو بوون ... «یاکوډ» جاوی
داخست و به خه یال بینی په وه قازیکی زورگه وره ، یه که به وای
یه کدا ، به به رده می دا تیپه رین . تی نه گه یشت چون له ماوه ی
نه م چل په نجا سالانه ی دوا ییبه دا جاریک نه هاتو ته سهر نه م
پووباره که نه گه ر هاتینش گوئی نه داوه تی و گرنکی بی نه داوه
پووباره که گه وره یه و نه یوانی راه ماسی بکات و بیانفروشی
به بازرگان و موجه خورو چیشته که ره که ی نیستگه که و پاره که ی
بخاته بانقه وه نه یوانی به به له م پایدا بگه ری و له م گوشکه وه
بگاته نه و گوشک و که مانچه لی بدات . نه وسا ش هه مو که سیک
پاره ی نه دایه . نه شیتوانی ته خته به له م لیخوری که دیاره له
دروست کردنی سندووقی مردوان باشتر نه بوو . یان هیچ نه بی
نه یوانی قاز به خبو بکات و زستان سهریان بیری و بیان نیری

بو موسکو . نه یوانی هه ر په ری قاز سالی بایی ده پوئل
بفروشی ، به لام نه مانه ی نه کردوه و له دهستی ده رچوه . نای
زیانی چونی لی که وتوه ! نای له م هه مو زیانانه ! ... نه ی
نه گه به سهریه که وه ماسی راوی بگردایه و که مانچه ی لی بدایه و
ته خته به له می لی بخوریا یه و قازی به خبو بگردایه سهرمایه یه کی
چونی ده ست نه که وت ! به لام نه مانه ی به خه ویش نه دی . که
ههستی کرد نه وه ونده ی زیان لی که وتوه هه مو له شی هاته
له رزین ... باشه بوچی مروډ ناتوانی واژی که نه م زیانانه ی
لی نه که وئی ؟ بوچی دارستانه سنه و به رو سووره چناره کانیان
برپوه ته وه ؟ نه ی بوچی نه م له وه رگیاننه و ابی که لک
فری دراوین ؟ بوچی مروډ هه میشه نه وه نه کات که پیویست
نی یه ؟ بوچی «یاکوډ» به دریزایی ژیانی هه میشه نه یقیرانو
هاواری نه کردو مسته کولای نه هاویش و دلی ژنه که ی
نه شکاند ؟ نه ی بوچی ریچیلدی زوریکرد ؟ باشه ، بوچی
مروډ زیان له مروډ نه دات ؟ ... نای نه مه چند نه بیته هو ی
په دابوونی زهره روزیان ! ... نه گه ر بقه و کینه هه بوا یه مروډ
چند که لکی له مروډ وه نه گرت !

شوی خه وی به منداله که ی و دار بی یه که و ماسی و قازه
سهر پراوه کان و «مارفا» وه دی که له ته نیشته وه له بالنده یه ک
نه چوو که نه یه وی بخوینی ... هه روه ها پوه زهره
هه لگه پراوه که ی روچیلدیش هاته به رچاو ، چند قه پوژیکي
تریش به به رده میدا نه هاتن و نه چوون و ده رباره ی زهره روزیان
قسه یان بوته کرد . له سهر جیگا که ی ملی نه داو نریکی پینج
چاره ستاو که مانچه که ی لیدا .

به یانی په زور خوی کیش کرد بو خه سته خانه هه مان
«مه کسیم نیکولایچ» بی ی ووت په رو له ناوی سارد هه لکیشی و
بیخاته سهر سهری و ناوچه وانی و ده رمان و توی دایه . به لام
«یاکوډ» به چروچاوی و شیوه ی قسه کردنه یدا تیگه یشت
که باری خراپه . که گه رایه وه بیری له وه کرده وه مردن له زیان
باشتره ... که مردیت پیویست ناکات نه بخویت و نه بخویت وه و
نه سهرانه بده پیت و نه دلی که س بیه شینیت ، وه له به رنه وه ی
مروډ نه ک سالیک به لکو سده ها ، بگره هه زاره ها سال له
گوردا ... ییته رده و نه گه ر لیکي بده پیت وه نه مه زور قازانچه ژیان
ته نها زهره روزیان نه به خشی و هیچی تر ، به لام مردن که لکی

هه به . بئى گومان نه مه بئير كردنه وه به كى پر له داد په رستى به ، به لام نه وه زور ناخوشه كه نه م ژيانه ي ته نها جارېك به مړوف نه درى نه وه نده بئى كه لكه !

دلى به مردن ناخوش نه بوو ، به لام هه ركه له ماله وه چاوى به كه مانچه كه ي كه وت دلى گوشراو په ژاره داىگرت . خه فه تى نه وه ي خوارد كه ناتوانى له كه ل خوى بيباته كوره وه به هه تيوى نه مينيتنه وه وهك سته و به رو سووره چناره كانى به سه رديت . هه موو شتيكى نه م جيهانه فه وتاره و نه فه وتى «ياكوف» له مال چوه دهره وه له به ر دهرگا دانيشت و كه مانچه كه ي نابه سه ر دلييه وه . بئرى له زهره رو زيانى ژيان كرده وه وه ده ستى كرد به كه مانچه ليدان . خوشى نه ئيه زانى چى لي ئه دات به لام ناوازه كانى دلگيرو پر له سزا دهرئه چوون ، فرميسك به روومه ته كانيدا هاته خوارى و هه تا زياتر به قوولى بئرى نه كرده وه كه مانچه كه ي دلگيرتر نه بوو !

به ك دوو جار جيره ي نه لقريزى دهرگاي دهره وه هاتو «رېچلېد» دهركه وت ... نيوه ي حه وشه كه ي به گورجى بئرى به لام كه ياكوفى بئنى له پر وه ستاو له ترسا ده ستى به جورېك به رز كرده وه وهك بيه وى پيشانى بدات سه عات چه نده ! «ياكوف» له سه ر خوو به روو خوشى به وه به ده ست بانگى كردو ووتى :

- «وهره ، گوى مه دهرى ، وهره !» «رېچلېد» بئى بېرواو به ترسه وه تى بېروانى و كه ميك هاته پيشه وه ، به لام له دووره وه راوه ستاو دانيشت و به ترسه وه ووتى :

- «تكايه ليم مه ده ! ... موسا ئيلېچ دووباره ناردمى به وه ووتى مه ترسه و بچوره وه لاي ياكوف و بئى بئى بئى بئى نه و هيچمان بو ناكرى ... شايبه ... به لي ، «شابه فالوف» به گ كه كه ي داوه به پياوئى باش .»

دوايى «رېچلېد» چاويكى داخست و له سه رى رويشت شايبه تى رازاوه ي بوئه كپرن ! ... نوو ... وو ! .» «ياكوف» هه ناسه به كى گرانى هه لكيشاو ووتى :

- «برام ناتوانم ، نه خوشم ! ... دووباره ده ستى كرده وه به كه مانچه ليدان و فرميسك كانى پرژانده سه ر كه مانچه كه ي . «رېچلېد» له ته نيشته وه دانيشت و ده ستى گرت به سنگى به وه و به دل گوى ي بو شل كرد . ورده ورده نيشانه ي ترس و توقين له دهم و چاويدا نه ماو نيشانه ي دلگيرى و په ژاره

جنگاي گرتنه وه . چاوى به جورېك نه گيرپا وهك سزابكيشى و له به رخويه وه چرپاندى . «ناخ خ خ ...» له سه رخو فرميسك له چاوى هاته خواره وه و كه يشته سه ر چاكه ته سه وزه كه ي .

له وه پاش ، به دريژايى نه وپوژه ، ياكوف به دلى پر له په ژاره وه پال كه وت ، كه ئيواره قه شه هات بو لاي و لى بئرى ي ئايا چ گوناھيكي كه وره ي له ياده كه له ژيانيدا كردوويه تى ... بيره لاوازه كه ي خسته كارو دووباره پووه زهره هه لنگه راوه كه ي «مارفا» هواره كه ي روچيلدى هاته وه ياد كه سه كه كه كه ستيبوى و به نووزه وه ووتى :

- «كه مانچه كه م بدنه به روچيلد !»

قه شه كه ووتى : «باشه ! ...»

ئيسا هه مووخه لكى شار نه پرسن «روچيلد» نه و كه مانچه باشه ي له كوى بووه ؟ ... كرويويه تى ، دزيويه تى ، يان به بارمه ده ستى كه وتووه ؟ ... ده ميكي شه وازى له فلوت ليدان هيناوه و ئيسا ته نها كه مانچه لي ئه دات و هه مان دهنگى نه شيارى لي دهرئه چيت كه كاتى خوى له فلوته كه ي وه دهرى نه كرد ، به لام كاتيك نه يه ويث نه و ناوازه لي بدات كه نه و سا «ياكوف» له به رده رگا كه لي دابوو نه وه نده دلگيرو پرله ناله و په ژاره بوى ديت گوى گره كان نه گرېن و خوشى له دواييدا چاوى دانه خات و نه لي : «ناخ خ خ ! ...» نه م ناوازه تازه يه هينده بلايوته وه و خه لك به دليانه زور جار بازركان و مووچه خوره كان بانگى نه كه ن و داوايى لي كه ن هه شت - نو جار بويان لي بدات ! .

په راويژه كان

- 1 - بانگ كردنى مړوف به ناوى خوى و باوكى به وه له زمانى روسى دا نيشانه ي ريزگرتنه . وه رگير -
- 2 - روچيلد : مليونيريكى نه مه ريكي به و دامه زرينه رى بنه ماله ي خاوه ن بانقى به ناوبانگى روچيلد كه كارىكى گرنكى كرده سه ر ژيانى نابوورى جيهانى سه رمايه دارى .
- 3 - چوت : چوارچيوه به كى بچووكى دارينه له نيوانياندا به كره ي بچووك له سه ر چه ند ميليكي هات و چو نه كات و بو حيساب كردنى ژماره ي زور به كارديت .